# PRIPOROČILO KOMISIJE

## z dne 1. marca 2005

## o usklajenem programu spremljanja Skupnosti za leto 2005 za zagotovitev skladnosti z najvišjimi mejnimi vrednostmi ostankov pesticidov v in na žitih ter v in na nekaterih drugih proizvodih rastlinskega izvora ter o nacionalnih programih spremljanja za leto 2006

**(Besedilo velja za EGP)**

(2005/178/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 211 Pogodbe,

ob upoštevanju Direktive Sveta 86/362/EGS z dne 24. julija 1986 o določanju najvišjih mejnih vrednosti ostankov pesticidov v in na žitu [1] in zlasti člena 7(2)(b) Direktive,

ob upoštevanju Direktive Sveta 90/642/EGS z dne 27. novembra 1990 o določitvi najvišjih dovoljenih vrednosti ostankov pesticidov v in na nekaterih proizvodih rastlinskega izvora, vključno s sadjem in zelenjavo [2] in zlasti člena 4(2)(b) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktivi 86/362/EGS in 90/642/EGS določata, naj Komisija postopoma vzpostavi sistem, ki bo omogočal oceno izpostavljenosti pesticidom v prehrani. Da bi omogočili realistične ocene, bi morali biti na razpolago podatki o spremljanju ostankov pesticidov v številnih živilskih proizvodih, ki predstavljajo glavne sestavine evropske prehrane. Splošno priznano je, da približno 20 do 30 živilskih proizvodov predstavlja glavne sestavine evropske prehrane. Z vidika virov, ki so na razpolago na nacionalni ravni za spremljanje ostankov pesticidov, lahko države članice v okviru usklajenega programa spremljanja analizirajo vzorce samo osmih proizvodov vsako leto. Pri uporabi pesticidov se kažejo spremembe v časovnem obdobju treh let. Zato bi bilo treba praviloma vsak pesticid spremljati v 20 do 30 živilskih proizvodih v seriji triletnih ciklov.

(2) V letu 2005 bi bilo treba spremljati ostanke pesticidov, ki jih zajema to priporočilo, ker bo to omogočilo uporabo teh podatkov za oceno dejanske izpostavljenosti prehrane navedenim pesticidom.

(3) Potreben je sistematičen statistični pristop do številnih vzorcev, ki jih je treba odvzeti pri vsakem usklajenem programu spremljanja. Takšen pristop je določila Komisija v Codex Alimentarius [3]. Na podlagi binomske verjetnostne porazdelitve se lahko izračuna, da pregled 613 vzorcev daje več kakor 99 % gotovost, da se zazna en vzorec, ki vsebuje ostanke pesticida nad mejo določitve (LOD), če manj od 1 % proizvodov rastlinskega izvora vsebuje ostanke nad navedeno mejo. Zbiranje teh vzorcev bi bilo treba porazdeliti med državami članicami na podlagi števila prebivalstva in porabnikov, z najmanj 12 vzorci na proizvod na leto.

(4) Smernice glede „Postopkov nadzora kakovosti za analizo ostanka pesticidov“ so objavljene na spletni strani Komisije [4]. Dogovorjeno je, da bi morali analitski laboratoriji držav članic uporabljati te smernice, kolikor je le mogoče, in jih stalno revidirati v luči izkušenj, pridobljenih pri programih spremljanja.

(5) Direktivi 86/362/EGS in 90/642/EGS zahtevata, naj države članice določijo merila, ki se uporabljajo za oblikovanje nacionalnih inšpekcijskih programov. Take informacije bi morale vključevati merila, ki se uporabljajo pri določanju števila vzorcev, ki jih je treba jemati, in analiz, ki jih je treba opraviti, načine poročanja, ki se uporabljajo, ter merila, po katerih so bili določeni načini poročanja, ter podrobne podatke o priznavanju laboratorijev, ki opravljajo analize, na podlagi Direktive Sveta 93/99/EGS z dne 29. oktobra 1993 na temo dodatnih ukrepov v zvezi z uradnim nadzorom živil [5]. Navesti bi bilo treba tudi število in vrste kršitev ter sprejetih ukrepov.

---

[1] UL L 221, 7.8.1986, str. 37. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/61/ES (UL L 127, 29.4.2004, str. 81).

[2] UL L 350, 14.12.1990, str. 71. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/115/ES (UL L 374, 22.12.2004, str. 64).

[3] Codex Alimentarius, „Ostanki pesticidov v živilih“, Rim, 1994, ISBN 92-5-203271-1, Zv. 2, str. 372.

[4] Dokument številka SANCO/10476/2003, http://europa.eu.int/comm/food/plant/protection/resources/qualcontrol_en.pdf

[5] UL L 290, 24.11.1993, str. 14. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1882/2003 (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

(6) Najvišje dovoljene stopnje ostankov za otroško hrano so bile določene v skladu s členom 6 Direktive Komisije 91/321/EGS z dne 14. maja 1991 o začetnih in nadaljevalnih formulah za dojenčke in majhne otroke [1] in členom 6 Direktive Komisije 96/5/ES, Euratom z dne 16. februarja 1996 o žitnih kašicah ter živilih za dojenčke in majhne otroke [2].

(7) Podatki o rezultatih programov spremljanja so zlasti primerni za obdelavo, shranjevanje in prenos z elektronskimi/informacijskimi metodami. Izdelani so bili obrazci za zagotovitev podatkov Komisiji z elektronsko pošto iz držav članic. Zato bi morale biti države članice sposobne pošiljati svoja poročila Komisiji v standardnem obrazcu. Nadaljnji razvoj takšnega standardnega obrazca najučinkoviteje poteka po smernicah, ki jih je izdelala Komisija.

(8) Ukrepi, določeni v tem priporočilu, so skladni z mnenjem Stalnega odbora za prehransko verigo in zdravstveno varstvo živali –

PRIPOROČA:

1. Države članice so pozvane, naj v letu 2005 jemljejo in analizirajo vzorce za kombinacije proizvod/ostanek pesticida, določene v Prilogi I, na podlagi števila vzorcev za vsak proizvod, ki jim je dodeljen v Prilogi II, ki izraža ustrezni delež države, Skupnosti oziroma tretje države na trgu države članice.

   Po možnosti bi bilo treba za pesticide, ki predstavljajo akutno tveganje, npr. OP-estri, endosulfan in N-metilkarbamati, na smiselnem številu vzorcev proizvodov: hrušk, krompirja, korenja, pomaranč ali mandarin ter kumar prav tako opraviti posamezno analizo posameznih delov na drugem laboratorijskem vzorcu, če se odkrijejo takšni pesticidi in zlasti če je to proizvod enega samega proizvajalca. Število enot bi moralo biti skladno z Direktivo Komisije 2002/63/ES [3].

   Odvzeti je treba dva vzorca. Če prvi laboratorijski vzorec vsebuje zaznaven ostanek ciljnega pesticida, je treba enote drugega vzorca analizirati posamezno.

   Vsaka država članica naj odvzame vsaj 10 vzorcev otroške hrane, pripravljene zlasti na podlagi zelenjave, sadja ali žit. Vzorce je treba jemati iz ekološko pridelanih kmetijskih proizvodov. Število vzorcev naj bo sorazmerno s tržnim deležem ekološko pridelanih kmetijskih proizvodov v vsaki državi članici, pri čemer mora biti vzorec najmanj eden.

2. Države članice so pozvane, da najpozneje do 31. avgusta 2006 poročajo o rezultatih analiz vzorcev, testiranih za kombinacije proizvod/ostanek pesticida, določene v Prilogi I, z navedbo:

   (a) uporabljenih analitskih metod in doseženih načinov poročanja, v skladu s postopki nadzora kakovosti, določenimi v postopkih nadzora kakovosti za analizo ostankov pesticidov;

   (b) števila in vrste kršitev ter sprejetih ukrepov.

   Poročilo mora biti izdelano na obrazcu, vključno z elektronskim obrazcem, ki ustreza smernici, namenjeni državam članicam, o izvajanju priporočil Komisije v zvezi z usklajenimi programi spremljanja Skupnosti, ki jih je določil Stalni odbor za prehransko verigo in zdravstveno varstvo živali.

   Rezultati vzorcev, odvzetih iz ekološko pridelanih kmetijskih proizvodov, naj bodo navedeni na posebnem obrazcu.

3. Države članice so pozvane, da najpozneje do 31. avgusta 2005 Komisiji in drugim državam članicam pošljejo podatke, zahtevane na podlagi člena 7(3) Direktive 86/362/EGS in člena 4(3) Direktive 90/642/EGS v zvezi s programom spremljanja za leto 2004, da se vsaj z naključnim vzorčenjem zagotovi skladnost z najvišjimi mejnimi vrednostmi ostankov pesticidov, vključno z:

   (a) rezultati njihovih nacionalnih programov glede ostankov pesticidov;

   (b) informacijami o njihovih laboratorijskih postopkih nadzora kakovosti in zlasti informacijami o vidikih smernic glede postopkov nadzora kakovosti za analize ostankov pesticidov, ki jih niso mogle uporabiti ali so imele težave pri njihovi uporabi;

   (c) informacijami o akreditaciji v skladu z določbami člena 3 Direktive 93/99/EGS (vključno z vrsto akreditacije, akreditacijskim organom in izvodom potrdila o akreditaciji) laboratorijev, ki opravljajo analize;

[1] UL L 175, 4.7.1991, str. 35. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/14/ES (UL L 41, 14.2.2003, str. 37).
[2] UL L 49, 28.2.1996, str. 17. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/13/ES (UL L 41, 14.2.2003, str. 33).
[3] UL L 187, 16.7.2002, str. 30.

(d) informacijami o preizkusih strokovnosti in primerljivosti, ki se jih je laboratorij udeležil.

4. Države članice so pozvane, da najpozneje do 30. septembra 2005 Komisiji pošljejo svoje nacionalne programe spremljanja najvišjih mejnih vrednosti ostankov pesticidov, določene z direktivama 90/642/EGS in 86/362/EGS za leto 2006, vključno z informacijami o:

(a) merilih, uporabljenih pri določanju števila vzorcev, ki jih je treba odvzeti, in analiz, ki jih je treba opraviti;

(b) uporabljenih načinih poročanja in merilih, po katerih so bili določeni načini poročanja; in

(c) v skladu z Direktivo 93/99/EGS podrobne podatke o akreditaciji laboratorijev, ki opravljajo analize.

V Bruslju, 1. marca 2005

*Za Komisijo*

Markos KYPRIANOU

*Član Komisije*

*PRILOGA I*

**Kombinacije pesticid/proizvod, ki jih je treba spremljati**

| Ostanek pesticida, ki se ugotavlja z analizo | | | |
|---|---|---|---|
| | 2005 | 2006 (*) | 2007 (*) |
| Acefat | (a) | (b) | (c) |
| Aldikarb | (a) | (b) | (c) |
| Azinfos-metil | (a) | (b) | (c) |
| Azoksistrobin | (a) | (b) | (c) |
| Benomil skupina | (a) | (b) | (c) |
| Bifentrin | (a) | (b) | (c) |
| Bromopropilat | (a) | (b) | (c) |
| Bupirimat | (a) | (b) | (c) |
| Kaptan | (a) | (b) | (c) |
| Karbaril | (a) | (b) | (c) |
| Klormekvat (**) | (a) | (b) | (c) |
| Klorotalonil | (a) | (b) | (c) |
| Klorprofam | (a) | (b) | (c) |
| Klorpirifos | (a) | (b) | (c) |
| Klorpirifos-metil | (a) | (b) | (c) |
| Cipermetrin | (a) | (b) | (c) |
| Ciprodinil | (a) | (b) | (c) |
| Deltametrin | (a) | (b) | (c) |
| Diazinon | (a) | (b) | (c) |
| Diklofluanid | (a) | (b) | (c) |
| Dikofol | (a) | (b) | (c) |
| Dimetoat | (a) | (b) | (c) |
| Difenilamin (***) | (a) | (b) | (c) |
| Endosulfan | (a) | (b) | (c) |
| Fenheksamid | (a) | (b) | (c) |
| Fludioksonil | (a) | (b) | (c) |
| Folpet | (a) | (b) | (c) |
| Imazalil | (a) | (b) | (c) |
| Imidakloprid | (a) | (b) | (c) |
| Iprodion | (a) | (b) | (c) |
| Kresoksim-metil | (a) | (b) | (c) |
| Lambda-cihalotrin | (a) | (b) | (c) |
| Malation | (a) | (b) | (c) |

| Ostanek pesticida, ki se ugotavlja z analizo | | | |
|---|---|---|---|
| | 2005 | 2006 (*) | 2007 (*) |
| Maneb skupina | (a) | (b) | (c) |
| Metalaksil | (a) | (b) | (c) |
| Metamidofos | (a) | (b) | (c) |
| Metidation | (a) | (b) | (c) |
| Metiokarb | (a) | (b) | (c) |
| Metomil | (a) | (b) | (c) |
| Miklobutanil | (a) | (b) | (c) |
| Oksidemeton-metil | (a) | (b) | (c) |
| Paration | (a) | (b) | (c) |
| Fosalon | (a) | (b) | (c) |
| Pirimikarb | (a) | (b) | (c) |
| Pirimifos-metil | (a) | (b) | (c) |
| Procimidon | (a) | (b) | (c) |
| Propargit | (a) | (b) | (c) |
| Piretrini | (a) | (b) | (c) |
| Pirimetanil | (a) | (b) | (c) |
| Spiroksamin | (a) | (b) | (c) |
| Tiabendazol | (a) | (b) | (c) |
| Tolkloflos-metil | (a) | (b) | (c) |
| Tolilfluanid | (a) | (b) | (c) |
| Triadimefon | (a) | (b) | (c) |
| Vinklozolin | (a) | (b) | (c) |

(a) Hruške, fižol (svež ali zamrznjen), krompir, korenje, pomaranče ali mandarine, špinača (sveža ali zamrznjena), riž in kumare.
(b) Cvetača, paprike, pšenica, jajčevci, grozdje, grah (svež/zamrznjen, brez strokov), banane in pomarančni sok.
(c) Jabolka, paradižnik, solata, jagode, por, glavnato zelje, rž ali oves, breskve vključno z nektarinami in podobnimi hibridi.

(*) Okvirni podatki za leto 2006 in 2007, ob upoštevanju programov, ki bodo za ti dve leti priporočeni.
(**) Prisotnost klormekvata bi bilo treba analizirati samo v hruškah in žitu.
(***) Prisotnost difenilamina bi bilo treba analizirati samo v jabolkah in hruškah.

*PRILOGA II*

**Število vzorcev vsakega proizvoda, ki jih jemlje vsaka država članica**

| Oznaka države | Vzorci | Oznaka države | Vzorci |
|---|---|---|---|
| AT | 12 | IT | 65 |
| BE | 12 | IE | 12 |
| CY | 12 | LU | 12 |
| CZ | 12 | LT | 12 |
| DE | 93 | LV | 12 |
| DK | 12 | MT | 12 |
| ES | 45 | NL | 17 |
| EE | 12 | PT | 12 |
| EL | 12 | PL | 45 |
| FR | 66 | SE | 12 |
| FI | 12 | SI | 12 |
| HU | 12 | SK | 12 |
| | | UK | 66 |
| Število vzorcev skupaj: 613 | | | |